

SMĚRNICE č. 1

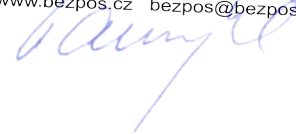
K ZAJIŠTĚNÍ ORGANIZACE BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVÍ PŘI PRÁCI

Frýdek-Místek dne 1. 11. 2022

Zpracoval: Ing. Jiří Pomykal – osoba odborně způsobilá v prevenci rizik

Schválil:

Ing. Jiří Pomykal
IČ: 87639068 tel.: 775 534 159
www.bezpos.cz bezpos@bezpos.cz

Obsah:

1. Úvodní ustanovení	3
1.1. Účel směrnice.....	3
1.2. Rozsah platnosti	3
2. Povinnosti na úseku péče o zajištění bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci	3
2.2. Povinnosti zaměstnavatele	3
2.3. Povinnosti vedoucích zaměstnanců	5
2.4. Práva a povinnosti zaměstnance	7
3. Prevence rizik.....	8
3.1. Pracovní rizika	8
3.2. Riziková práce	8
3.3. Ochrana před působením rizik	9
4. Pracovní úrazy a nemoci z povolání	9
4.1. Pracovní úrazy	9
4.2. Nemoci z povolání	9
5. Školení BOZP	9
5.1. Vstupní školení a praktický zácvik	9
5.2. Školení zaměstnanců.....	10
5.3. Školení vedoucích zaměstnanců	10
5.4. Odborné školení	10
5.5. Způsob zajištění a provádění školení BOZP.....	10
6. Organizace dalších povinností zaměstnavatele.....	10
6.1. Zdravotní způsobilost k práci.....	10
6.2. Poskytování první pomoci	10
6.3. Vyšetření na požití alkoholu nebo jiných návykových látek	10
6.4. Kontroly BOZP.....	11
6.5. Ochrana před škodlivými účinky kouření.....	11
7. Vyhrazená elektrická zařízení	11
7.1. Zajištění revizí a kontrol vyhrazených elektrických zařízení	11
7.2. Obsah poučení pro osoby bez elektrotechnické kvalifikace	11
8. Požární ochrana.....	12
8.1. Základní požadavky	12
8.2. Povinnosti právnických osob a podnikajících fyzických osob	12
8.3. Základní povinnosti fyzických osob	13
8.4. Pomoc při zdolávání požárů.....	14
8.5. Požární bezpečnost při mimořádných činnostech.....	14

1. Úvodní ustanovení

1.1. Účel směrnice

- 1.1.1. Směrnice pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (dále jen směrnice BOZP) upravuje povinnost zaměstnavatele zajistit bezpečnost a ochranu zdraví zaměstnanců při práci s ohledem na rizika možného ohrožení jejich života a zdraví, která se týkají výkonu práce.
- 1.1.2. Povinnosti zaměstnavatele jsou stanoveny zákonem č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů (dále jen ZP) a zákonem č. 309/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů, kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích a o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o BOZP).

1.2. Rozsah platnosti

- 1.2.1. Směrnice BOZP se vztahuje na všechny zaměstnance firmy. Zaměstnanci musí být se směrnici BOZP prokazatelně seznámeni.
- 1.2.2. Zaměstnanci, kteří jsou v zaměstnaneckém nebo obdobném poměru k firmě, jsou povinni se touto směrnici řídit i v případě, kdy plní pracovní úkoly mimo objekty firmy.
- 1.2.3. Směrnice BOZP platí na všech pracovištích firmy.

2. Povinnosti na úseku péče o zajištění bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci

- 2.1. Péče o bezpečnost a ochranu zdraví při práci a stálé zlepšování pracovních podmínek je rovnocennou a neoddělitelnou součástí plnění výrobních a pracovních úkolů. Zaměstnavatel je v rozsahu své působnosti povinen soustavně vytvářet podmínky pro bezpečnou a zdraví neohrožující práci v souladu s předpisy o bezpečnosti práce, bezpečnosti technických zařízení a o ochraně zdraví při práci.
- 2.2. Za plnění úkolů zaměstnavatele na úseku bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (dále jen BOZP) odpovídají vedoucí zaměstnanci na všech stupních řízení v rozsahu pracovních míst, které zastávají.

2.2. Povinnosti zaměstnavatele

2.2.1. Zaměstnavatel je povinen:

- a) nepřipustit, aby zaměstnanec vykonával zakázané práce a práce, jejichž náročnost by neodpovídala jeho schopnostem a zdravotní způsobilosti,
- b) informovat zaměstnance o tom, do jaké kategorie byla jím vykonávaná práce zařazena,
- c) zajistit, aby práce v případech stanovených zvláštním právním předpisem vykonávali pouze zaměstnanci, kteří mají platný zdravotní průkaz, kteří se podrobili zvláštnímu očkování nebo mají doklad o odolnosti vůči nákaze,
- d) sdělit zaměstnancům, u kterého poskytovatele pracovnělékařských služeb jim budou poskytnuty pracovnělékařské služby a jakým druhům očkování a jakým preventivním prohlídkám a vyšetřením souvisejícím s výkonem práce jsou povinni se podrobit, umožnit zaměstnancům podrobit se těmto očkováním, prohlídkám a vyšetřením v rozsahu stanoveném zvláštními právními předpisy nebo rozhodnutím příslušného orgánu ochrany veřejného zdraví,
- e) nahradit zaměstnanci, který se podrobí preventivní prohlídce, vyšetření nebo očkování, případnou ztrátu na výdělku,

- f) zajistit zaměstnancům, zejména zaměstnancům v pracovním poměru na dobu určitou, zaměstnancům agentury práce dočasně přiděleným k výkonu práce k jinému zaměstnavateli, mladistvým zaměstnancům, podle potřeb vykonávané práce dostatečné a přiměřené informace a pokyny o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci podle tohoto zákona a podle zvláštních právních předpisů, zejména formou seznámení s riziky, výsledky vyhodnocení rizik a s opatřeními na ochranu před působením těchto rizik, která se týkají jejich práce a pracoviště,
- g) zabezpečit, aby zaměstnanci jiného zaměstnavatele vykonávající práce na jeho pracovištích obdrželi před jejich zahájením vhodné a přiměřené informace a pokyny k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a o přijatých opatřeních, zejména ke zdolávání požárů, poskytnutí první pomoci a evakuace fyzických osob v případě mimořádných událostí,
- h) jestliže při práci přichází v úvahu expozice rizikovým faktorům poškozujícím plod v těle matky, informovat o tom zaměstnankyně. Těhotné zaměstnankyně, zaměstnankyně, které kojí, a zaměstnankyně-matky do konce devátého měsíce po porodu je dále povinen seznámit s riziky a jejich možnými účinky na těhotenství, kojení nebo na jejich zdraví a učinit potřebná opatření, včetně opatření, která se týkají snížení rizika psychické a fyzické únavy a jiných druhů psychické a fyzické zátěže spojené s vykonávanou prací, a to po celou dobu, kdy je to nutné k ochraně jejich bezpečnosti nebo zdraví dítěte,
- i) umožnit zaměstnanci nahlížet do evidence, která je o něm vedena v souvislosti se zajišťováním bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,
- j) zajistit zaměstnancům poskytnutí první pomoci,
- k) nepoužívat takového způsobu odměňování prací, při kterém jsou zaměstnanci vystaveni zvýšenému nebezpečí újmy na zdraví a jehož použití by vedlo při zvyšování pracovních výsledků k ohrožení bezpečnosti a zdraví zaměstnanců,
- l) zajistit dodržování zákazu kouření na pracovištích stanoveného zvláštními právními předpisy.

2.2.2. Informace a pokyny je třeba zajistit vždy při přijetí zaměstnance, při jeho převedení, přeložení nebo změně pracovních podmínek, změně pracovního prostředí, zavedení nebo změně pracovních prostředků, technologie a pracovních postupů. O informacích a pokynech je zaměstnavatel povinen vést dokumentaci.

2.2.3. Zaměstnavatel je povinen zajistit zaměstnancům školení o právních a ostatních předpisech k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, které doplňují jejich odborné předpoklady a požadavky pro výkon práce, které se týkají jimi vykonávané práce a vztahují se k rizikům, s nimiž může přijít zaměstnanec do styku na pracovišti, na kterém je práce vykonávána, a soustavně vyžadovat a kontrolovat jejich dodržování. Školení podle věty první zaměstnavatel zajistí při nástupu zaměstnance do práce, a dále

- a) při změně pracovního zařazení nebo druhu práce,
- b) při zavedení nové technologie nebo změny výrobních a pracovních prostředků nebo změny technologických anebo pracovních postupů,
- c) v případech, které mají nebo mohou mít podstatný vliv na bezpečnost a ochranu zdraví při práci.

2.2.4. Zaměstnavatel je povinen určit obsah a četnost školení o právních a ostatních předpisech k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, způsob ověřování znalostí zaměstnanců a vedení dokumentace o provedeném školení.

2.2.5. Zaměstnavatel je povinen těhotným zaměstnankyním, zaměstnankyním, které kojí, a zaměstnankyním - matkám do konce devátého měsíce po porodu přizpůsobovat na pracovišti prostory pro jejich odpočinek.

2.2.6. Zaměstnavatel je povinen pro zaměstnance, který je osobou se zdravotním postižením, zajišťovat na svůj náklad technickými a organizačními opatřeními, zejména potřebnou úpravu pracovních podmínek, úpravu pracovišť, zřízení chráněných pracovních míst a dílen, zaškolení nebo zaučení těchto zaměstnanců a zvyšování jejich kvalifikace při výkonu jejich pravidelného zaměstnání.

2.3. Povinnosti vedoucích zaměstnanců

2.3.1. V zájmu zajištění BOZP co nejlépe organizují práci, vytváří příznivé pracovní podmínky a zajišťují BOZP na svých pracovištích. Zabezpečují dodržování bezpečnostních předpisů, vedou zaměstnance k pracovní kázi a dodržování zásad bezpečného chování zaměstnanců na pracovištích.

2.3.2. Nepřipustí, aby podřízený zaměstnanec vykonával práce, jejichž výkon by neodpovídal jeho schopnostem a kvalifikaci nebo zdravotní způsobilosti (výsledků lékařské prohlídky) přitom zajistí, aby práce, na které je vyžadována odborná kvalifikace a průkaz vykonávali pouze zaměstnanci, kteří mají tuto kvalifikaci.

2.3.3. Přidělují zaměstnanci práci podle pracovní smlouvy, vytváří podmínky pro úspěšné plnění jeho pracovních úkolů a zajišťují ostatní pracovní podmínky stanovené právními předpisy nebo kolektivní nebo pracovní smlouvou.

2.3.4. Udělují vhodné pokyny k zajištění BOZP svým podřízeným.

2.3.5. Realizují a soustavně kontrolují opatření firmy, která mají za cíl předcházet rizikům (procesním nebezpečím), odstraňovat je nebo minimalizovat působení neodstranitelných rizik.

2.3.6. Mají přehled o rizicích na pracovištích a při činnostech které řídí a spolupracují při identifikaci všech závažnějších nebezpečí vztahujících se k prováděným činnostem a při stanovení resp. realizaci stávajících a plánovaných bezpečnostních opatření v rámci prevence rizik.

2.3.7. Dle svých možností podněcují motivaci, uvědomělost a vnímavost podřízených zaměstnanců na to, co je může ohrozit.

2.3.8. Zajišťují svým podřízeným zaměstnancům informace o rizicích (procesních nebezpečí) a to zejména při přijetí zaměstnance, při jeho převedení, přeložení nebo změně pracovních podmínek, změně pracovního prostředí, zavedení nebo změně pracovních prostředků, technologie a pracovních postupů tak, aby každý podřízený zaměstnanec věděl, co ho při práci ohrožuje a jak se má proti tomu chránit.

2.3.9. Průběžně hodnotí rizika (procesní nebezpečí) a činí opatření k nápravě při své řídicí a kontrolní činnosti tak, aby všechna významnější rizika byla pod kontrolou; největší pozornost věnuje těm zdrojům rizik, které představují zvýšenou pravděpodobnost vzniku ohrožení zaměstnanců a těm, které mohou způsobit závažné následky, jak je uvedeno v dokumentaci hodnocení rizik (práce ve výškách, obsluha nebezpečných strojů, manipulace s břemeny atd.).

2.3.10. Zajišťují vybavení pracoviště lékárníčkou, popř. i dalšími prostředky pro poskytnutí první pomoci případně prostředky pro přivolání zdravotnické záchranné služby.

2.3.11. Zajišťují, aby nově přijatý zaměstnanec byl při nástupu do práce řádně seznámen s právními a ostatními předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, jež musí při své práci dodržovat, s možnými riziky ohrožení a s vnitřními předpisy upravujícími bezpečnost a ochranu zdraví při práci.

- 2.3.12. Pravidelně seznamují podřízené zaměstnance s bezpečnostními předpisy, které se vztahují na jejich práci, včetně ověřování znalostí těchto předpisů. Přitom je seznamuje s novými bezpečnostními předpisy a návody k používání nových strojů a zařízení, které jim předal zaměstnavatel. Nedílnou součástí školení BOZP je seznámení zaměstnanců s výsledky vyhodnocení rizik a s opatřeními na ochranu před působením těchto rizik, která se týkají jejich práce a pracoviště (zejména při přijetí nového zaměstnance, při jeho převedení, přeložení nebo změně pracovních podmínek, změně pracovního prostředí, zavedení nebo změně pracovních prostředků, technologie a pracovních postupů).
- 2.3.13. O školeních, informacích a pokynech vedou dokumentaci.
- 2.3.14. Zabývají se podněty a oznámeními zaměstnanců a projednávat s nimi otázky BOZP, které se dotýkají jejich činnosti a pracoviště.
- 2.3.15. Nepověřují ženy pracemi, které jsou pro ně fyzicky nepřiměřené nebo škodí jejich organismu, zejména pracemi, které ohrožují jejich mateřské poslání.
- 2.3.16. Mladistvé zaměstnance pověřují pouze pracemi, které jsou přiměřené jejich fyzickému a rozumovému rozvoji, poskytuje jim při práci zvýšenou péči.
- 2.3.17. Spolupůsobí při zajišťování periodických lékařských prohlídek podřízených zaměstnanců a při zajišťování a organizování jejich odborné způsobilosti.
- 2.3.18. Provádí průběžné kontroly dodržování předpisů a stanovených zásad BOZP jako soustavnou činnost, která je nedílnou součástí každodenních výrobních a provozních povinností (kontroly musí být prováděny všemi vedoucími na všech stupních řízení ve stanoveném rozsahu) a vyžaduje dodržování těchto předpisů včetně opatření stanovených v rámci prevence rizik.
- 2.3.19. Řídí a kontrolují průběh pracovních činností, a přitom pravidelně i namátkově vyžadují dodržování bezpečnostních předpisů na podřízených pracovištích; tyto kontroly zaměřují zejména na:
- a) dodržování právních a ostatních předpisů k zajištění BOZP,
 - b) úroveň BOZP na svěřeném pracovišti, zejména stav technické prevence a úroveň rizikových faktorů pracovních podmínek, účinnost a dodržování přijatých opatření v oblasti prevence rizik s ohledem na měnící se skutečnost,
 - c) pořádek a čistotu na pracovištích a komunikacích,
 - d) bezpečnostně technický stav provozovaných strojů, zařízení, nástrojů, nářadí, pracovních prostředků a provozních prostorů a komunikací,
 - e) používání OOPP a řádné hospodaření s nimi,
 - f) dodržování zásad BOZP ze strany zaměstnanců a nevykonávání zakázaných činností,
 - g) udržování a správnou funkci ochranných zařízení,
 - h) správné používání pronajatých strojů a zařízení, soustavně kontrolovat, zda zaměstnanci plní své pracovní úkoly tak, aby nedocházelo ke škodám.
- 2.3.20. O výsledku kontrol pořizují zápis z kontroly.
- 2.3.21. Vybavují podřízené zaměstnance, u nichž to vyžaduje ochrana jejich života a zdraví potřebnými OOPP a mycími, čisticími a dezinfekčními prostředky.
- 2.3.22. Při neobvyklých a nebezpečných pracích stanovují potřebná opatření a sami vykonávají nebo zajišťují stálý přímý dozor nad prováděním takových prací, přitom upozorní zaměstnance na možná vzniklá nebezpečí v průběhu mimořádných prací a situací.
- 2.3.23. Podávají návrhy směřující k zabránění ohrožení a nebezpečí, v naléhavých bezodkladných případech provádějí operativní zásahy, zejména jde o zastavení nebo přerušování práce na pracovišti, kde je bezprostředně ohroženo zdraví nebo život zaměstnanců, současně činí opatření k obnovení práce.

- 2.3.24. Nepřipouští donášení a požívání alkoholických nápojů nebo jiných návykových látek na pracovišti.
- 2.3.25. Vyšetřují příčiny a okolnosti vzniku pracovního úrazu za účasti postiženého zaměstnance, pokud to zdravotní stav zaměstnance dovoluje.
- 2.3.26. Při nakládání s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky zajišťují, aby zaměstnanci chránili své zdraví a řídili se výstražnými symboly nebezpečnosti, větami označujícími specifickou rizikovost a pokyny pro bezpečné nakládání dle zvláštních předpisů.

2.4. Práva a povinnosti zaměstnance

- 2.4.1. Zaměstnanec má právo na zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, na informace o rizicích jeho práce a na informace o opatřeních na ochranu před jejich působením; informace musí být pro zaměstnance srozumitelná.
- 2.4.2. Zaměstnanec je oprávněn odmítnout výkon práce, o níž má důvodně za to, že bezprostředně a závažným způsobem ohrožuje jeho život nebo zdraví, popřípadě život nebo zdraví jiných fyzických osob; takové odmítnutí není možné posuzovat jako nesplnění povinnosti zaměstnance.
- 2.4.3. Zaměstnanec má právo a povinnost podílet se na vytváření bezpečného a zdraví neohrožujícího pracovního prostředí, a to zejména uplatňováním stanovených a zaměstnavatelem přijatých opatření a svou účastí na řešení otázek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.
- 2.4.4. Každý zaměstnanec je povinen dbát podle svých možností o svou vlastní bezpečnost, o své zdraví i o bezpečnost a zdraví fyzických osob, kterých se bezprostředně dotýká jeho jednání, případně opomenutí při práci. Znalost základních povinností vyplývajících z právních a ostatních předpisů a požadavků zaměstnavatele k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci je nedílnou a trvalou součástí kvalifikačních předpokladů zaměstnance. Zaměstnanec je povinen
- a) účastnit se školení zajišťovaných zaměstnavatelem zaměřených na bezpečnost a ochranu zdraví při práci včetně ověření svých znalostí,
 - b) podrobit se preventivním prohlídkám, vyšetřením nebo očkovaním stanoveným zvláštními právními předpisy,
 - c) dodržovat právní a ostatní předpisy a pokyny zaměstnavatele k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, s nimiž byl řádně seznámen, a řídit se zásadami bezpečného chování na pracovišti a informacemi zaměstnavatele,
 - d) dodržovat při práci stanovené pracovní postupy, používat stanovené pracovní prostředky, dopravní prostředky, osobní ochranné pracovní prostředky a ochranná zařízení a svévolně je neměnit a nevyřazovat z provozu,
 - e) nepožívat alkoholické nápoje a nezneužívat jiné návykové látky na pracovištích zaměstnavatele a v pracovní době i mimo tato pracoviště, nevstupovat pod jejich vlivem na pracoviště zaměstnavatele a nekouřit na pracovištích a v jiných prostorách, kde jsou účinkům kouření vystaveni také nekuřáci a kde je to zakázáno,
 - f) oznamovat svému nadřízenému vedoucímu zaměstnanci nedostatky a závady na pracovišti, které ohrožují nebo by bezprostředně a závažným způsobem mohly ohrozit bezpečnost nebo zdraví zaměstnanců při práci, zejména hrozící vznik mimořádné události nebo nedostatky organizačních opatření, závady nebo poruchy technických zařízení a ochranných systémů určených k jejich zamezení,
 - g) s ohledem na druh jím vykonávané práce se podle svých možností podílet na odstraňování nedostatků zjištěných při kontrolách orgánů, kterým přísluší výkon kontroly podle zvláštních právních předpisů,

- h) bezodkladně oznamovat svému nadřízenému vedoucímu zaměstnanci svůj pracovní úraz, pokud mu to jeho zdravotní stav dovolí, a pracovní úraz jiného zaměstnance, popřípadě úraz jiné fyzické osoby, jehož byl svědkem, a spolupracovat při objasňování jeho příčin,
- i) podrobit se na pokyn oprávněného vedoucího zaměstnance písemně určeného zaměstnavatelem zjištění, zda není pod vlivem alkoholu nebo jiných návykových látek.

2.4.5. Zaměstnanec je povinen být na začátku směny na svém pracovišti a odcházet z něho až po skončení směny.

2.4.6. Zaměstnanec je dále povinen:

- a) pracovat řádně podle svých sil, znalostí a schopností, plnit pokyny nadřízených vydané v souladu s právními předpisy a spolupracovat s ostatními zaměstnanci,
- b) využívat pracovní dobu a výrobní prostředky k vykonávání svěřených prací, plnit kvalitně a včas pracovní úkoly,
- c) dodržovat právní předpisy vztahující se k práci jimi vykonávané; dodržovat ostatní předpisy vztahující se k práci jimi vykonávané, pokud s nimi byli řádně seznámeni,
- d) řádně hospodařit s prostředky svěřenými jim zaměstnavatelem a střežit a ochraňovat majetek zaměstnavatele před poškozením, ztrátou, zničením a zneužitím a nejednat v rozporu s oprávněnými zájmy zaměstnavatele.

3. Prevence rizik

3.1. Pracovní rizika

3.1.1. Zaměstnavatel je povinen vytvářet bezpečné a zdravé neohrožující pracovní prostředí a pracovní podmínky vhodnou organizací bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a přijímáním opatření k předcházení rizikům.

3.1.2. Prevencí rizik se rozumí všechna opatření vyplývající z právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a z opatření zaměstnavatele, která mají za cíl předcházet rizikům, odstraňovat je nebo minimalizovat působení neodstranitelných rizik.

3.1.3. Vyhledání a hodnocení rizik je prováděno odborně způsobilou osobou podle § 9 zákona o BOZP.

3.1.4. S výsledným hodnocením rizik musí být seznámeni všichni zaměstnanci v rámci školení.

3.2. Riziková práce

3.2.1. Zaměstnavatel je povinen soustavně vyhledávat nebezpečné činitele a procesy pracovního prostředí a pracovních podmínek, zjišťovat jejich příčiny a zdroje. Na základě tohoto zjištění vyhledávat a hodnotit rizika a přijímat opatření k jejich odstranění a provádět taková opatření, aby v důsledku příznivějších pracovních podmínek a úrovně rozhodujících faktorů práce dosud zařazené jako rizikové mohly být zařazeny do kategorie nižší. K tomu je povinen pravidelně kontrolovat úroveň bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, zejména stav výrobních a pracovních prostředků a vybavení pracovišť a úroveň rizikových faktorů pracovních podmínek.

3.2.2. Povinnost provádět kategorizaci prací je uložena zákonem č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů. Metody, způsob zjištění a hodnocení rizikových faktorů pro kategorizaci prací je stanoveno vyhláškou č. 432/2003 Sb.

3.2.3. Kategorizace prací je prováděna odborně způsobilou osobou. Zaměstnanci musí být v rámci školení informováni, do jaké kategorie je zařazena jejich práce.

3.3. Ochrana před působením rizik

- 3.3.1. Není-li možné rizika odstranit nebo dostatečně omezit prostředky kolektivní ochrany nebo opatřeními v oblasti organizace práce, je zaměstnavatel povinen poskytnout zaměstnancům osobní ochranné pracovní prostředky (dále jen OOPP). OOPP jsou ochranné prostředky, které musí chránit zaměstnance před riziky, nesmí ohrožovat jejich zdraví, nesmí bránit při výkonu práce a musí splňovat stanovené požadavky, které jsou dokladovány prohlášením o shodě.
- 3.3.2. Hodnocení rizik pro výběr a použití OOPP je prováděno odborně způsobilou osobou v souladu s nařízením vlády č. 390/2021 Sb.
- 3.3.3. Poskytování OOPP zaměstnancům je prováděno dle vydané směrnice pro poskytování OOPP.

4. Pracovní úrazy a nemoci z povolání

4.1. Pracovní úrazy

- 4.1.1. Evidence pracovních úrazů, hlášení a zasílání záznamů o úrazech je řešeno v souladu s nařízením vlády č. 201/2010 Sb.
- 4.1.2. Pracovním úrazem je poškození zdraví nebo smrt zaměstnance, došlo-li k nim nezávisle na jeho vůli krátkodobým, náhlým a násilným působením zevních vlivů při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním. Jako pracovní úraz se posuzuje též úraz, který zaměstnanec utrpěl pro plnění pracovních úkolů. Pracovním úrazem není úraz, který se zaměstnanci přihodil na cestě do zaměstnání a zpět.
- 4.1.3. Pracovní úrazy jsou evidovány v knize úrazů uložené na pracovišti zaměstnavatele. Záznamy v knize úrazů obsahují všechny údaje nutné k pozdějšímu sepsání záznamu o úrazu dle přílohy č. 1 nařízení vlády č. 201/2010 Sb. Evidenci pracovních úrazů vede příslušný vedoucí zaměstnanec.
- 4.1.4. U pracovních úrazů, jejichž následkem došlo ke zranění zaměstnance s pracovní neschopností delší než 3 kalendářní dny, nebo k úmrtí zaměstnance musí být sepsán záznam o úrazu.
- 4.1.5. Postupy pro evidenci, hlášení a odškodnění pracovních úrazů konkretizuje vnitřní předpis zaměstnavatele.

4.2. Nemoci z povolání

- 4.2.1. Nemoci z povolání jsou nemoci vznikající nepříznivým působením chemických, fyzikálních, biologických nebo jiných škodlivých vlivů, pokud vznikly za podmínek uvedených v seznamu nemocí z povolání (viz příloha nařízení vlády č. 290/1995 Sb.). Nemoci z povolání se rozumí též akutní otrava vznikající nepříznivým působením chemických látek.
- 4.2.2. Zaměstnavatel vede evidenci zaměstnanců, u nichž byla uznána nemoc z povolání, která vznikla na jeho pracovištích, a uplatní taková opatření, aby odstranil nebo minimalizoval rizikové faktory, které vyvolávají ohrožení nemocí z povolání nebo nemoc z povolání.

5. Školení BOZP

5.1. Vstupní školení a praktický zácvik

- 5.1.1. Vstupní školení a instruktáž na pracovišti se provádí při nástupu do zaměstnání. Vstupní školení se také zúčastňují zaměstnanci, kteří přerušili výkon pracovní činnosti bez rozvázání pracovního poměru na dobu delší než 12 měsíců (mateřská dovolená, dlouhodobá pracovní neschopnost, neplacené volno, apod.)
- 5.1.2. Samostatnou práci lze zaměstnanci přidělit až po dostatečném zácviku.

5.2. Školení zaměstnanců

5.2.1. Vstupní školení a instruktáž na pracovišti se provádí při nástupu do zaměstnání. Vstupní školení se také zúčastňují zaměstnanci, kteří přerušili výkon pracovní činnosti bez rozvázání pracovního poměru na dobu delší než 12 měsíců (mateřská dovolená, dlouhodobá pracovní neschopnost, neplacené volno, apod.)

5.2.2. Opakovaného školení se zúčastňují všichni zaměstnanci. Opakované školení se provádí vždy také při každé změně pracoviště nebo pracovního přeřazení zaměstnance, pokud se tím mění i obsah skutečností, se kterými má být zaměstnanec seznámen

5.3. Školení vedoucích zaměstnanců

5.3.1. Provádí se při nástupu vedoucího zaměstnance do funkce a při každé změně pracoviště nebo pracovního zařazení vedoucího pracovníka.

5.3.2. Opakovaného školení se zúčastňují všichni vedoucí zaměstnanci.

5.4. Odborné školení

5.4.1. Pro určité odborné činnosti jsou stanoveny právními a ostatními předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci kvalifikační požadavky na zaměstnance, jejichž splnění je podmínkou pro výkon takových činností.

5.4.2. Odborná školení v oblastech, kde to ukládají předpisy, zajišťuje příslušný vedoucí zaměstnanec, a to prostřednictvím osoby s odbornou způsobilostí k provádění školení.

5.5. Způsob zajištění a provádění školení BOZP

5.5.1. Způsob zajištění a provádění školení včetně stanovení obsahu a četnosti školení konkretizuje vnitřní předpis zaměstnavatele.

6. Organizace dalších povinností zaměstnavatele

6.1. Zdravotní způsobilost k práci

6.1.1. Zaměstnavatel je povinen nepřipustit, aby zaměstnanec vykonával práce a činnosti, které neodpovídají jeho zdravotní způsobilosti.

6.1.2. Před přijetím nového zaměstnance do pracovního poměru musí být u něj provedena vstupní lékařská prohlídka s kladným lékařským posudkem. Uchazeč o zaměstnání musí doložit zdravotní způsobilost na záznamu o lékařské prohlídce před podpisem pracovní smlouvy nebo dohody.

6.1.3. Před převedením zaměstnance na jinou práci je vedoucí zaměstnanec povinen posoudit, zda je nutno u zaměstnance provést novou lékařskou prohlídku, a to s ohledem na druh vykonávaných činností a charakter práce.

6.1.4. Posuzování zdravotní způsobilosti k práci konkretizuje vnitřní předpis zaměstnavatele.

6.2. Poskytování první pomoci

6.2.1. Zaměstnavatel je povinen zajistit zaměstnancům poskytnutí první pomoci.

6.2.2. Na pracovištích je zpracován plán poskytování první pomoci a jeho přílohou jsou zásady laické první pomoci. V plánu poskytování první pomoci jsou stanoveny podmínky poskytování první pomoci, seznam a vybavení lékárníček a pokyny k provádění laické první pomoci a přivolání rychlé lékařské pomoci.

6.3. Vyšetření na požití alkoholu nebo jiných návykových látek

6.3.1. Zjištění zda zaměstnanec není pod vlivem alkoholu nebo jiných návykových látek mohou provádět písemně pověřeni vedoucí zaměstnanci při zachování podřízenosti.

6.3.2. U zjištění zda zaměstnanec není pod vlivem alkoholu nebo jiných návykových látek musí být přítomni dva pověřeni vedoucí zaměstnanci nebo třetí osoba jako svědek.

6.3.3. O výsledku zjištění se na místě pořídí záznam.

6.3.4. Při zjištění přítomnosti alkoholu nebo jiné návykové látky kontrolovaného zaměstnance zabezpečí příslušný vedoucí zaměstnanec, aby zaměstnanec opustil své pracoviště.

6.3.5. V případě, že se kontrolovaný zaměstnanec odmítne podrobit zjištění, zda není pod vlivem alkoholu nebo jiných návykových látek, je toto považováno, jako hrubé porušení pracovní kázně.

6.3.6. Postup při zjištění, zda zaměstnanec není pod vlivem alkoholu nebo jiných návykových látek konkretizuje vnitřní předpis zaměstnavatele.

6.4. Kontroly BOZP

6.4.1. Zaměstnavatel je povinen pravidelně kontrolovat úroveň bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, zejména stav výrobních a pracovních prostředků a vybavení pracovišť.

6.4.2. Zaměstnavatel je povinen organizovat nejméně jednou v roce prověrky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na všech pracovištích a zařízeních zaměstnavatele.

6.4.3. Způsob provádění kontrol BOZP včetně stanovení četnosti konkretizuje vnitřní předpis zaměstnavatele.

6.5. Ochrana před škodlivými účinky kouření

6.5.1. Na základě ustanovení zákoníku práce je zakázáno kouřit na pracovištích a v jiných prostorech, kde jsou účinkům kouření vystaveni také nekuřáci.

6.5.2. Kouření je povoleno pouze ve vyhrazených místnostech a ve venkovních prostorech s výjimkou ochranných pásem, která jsou označena tabulkou nebo značkou „Zákaz kouření“.

6.5.3. Porušení zákazu kouření je hodnoceno jako porušení pracovní kázně.

7. Vyhrazená elektrická zařízení

7.1. Zajištění revizí a kontrol vyhrazených elektrických zařízení

7.1.1. Vyhrazená zařízení elektrická jsou definována nařízením vlády. č. 190/2022 Sb. a vyskytují se na všech pracovištích firmy i na pracovištích zákazníků.

7.1.2. Za provoz elektrických zařízení ve vlastnictví firmy odpovídá jednatel firmy. Je odpovědný za provádění revizí a kontrol, vede jejich harmonogram. Revize a kontroly musí být prováděny ve stanoveném rozsahu a lhůtách odborně způsobilou osobou.

7.1.3. Za provoz elektrických zařízení na pracovištích zákazníků odpovídá zákazník, smluvně je ošetřeno použití rozvodů elektrické energie zákazníka pro zajišťování úklidové práce v předmětu smlouvy.

7.1.4. Při připojování vlastních schválených elektrospotřebičů do elektrických rozvodů zákazníka používat pouze stanovené zásuvky.

7.2. Obsah poučení pro osoby bez elektrotechnické kvalifikace

7.2.1. Osoby bez elektrotechnické kvalifikace (neabsolvovali vyučení, nižší, střední nebo vysokou školu elektrotechnického oboru) mohou sami obsluhovat el. zařízení, která jsou provedena tak, že při jejich obsluze nemohou přijít do styku s nekrytými živými částmi el. zařízení. Mohou zapínat a vypínat jednoduchá el. zařízení, ve stavu bez napětí přemísťovat a prodlužovat pohyblivé přívodní šňůry, vyměňovat žárovky.

7.2.2. Osoby bez elektrotechnické kvalifikace nesmí pracovat na nekrytých živých částech el. zařízení, ani se jich dotýkat přímo nebo jinými předměty. Poškozené el. zařízení nesmí sám opravovat nebo dále používat. Neodborné zasahování do el. zařízení může způsobit úraz elektrickým proudem, požár, popř. výbuch, a proto je zakázáno.

- 7.2.3. Osoby bez elektrotechnické kvalifikace musí při obsluze dbát příslušných návodů a provozních předpisů. Při zjištění závady na zařízení (např. poškozená izolace, zápach po spálenině, kouř, neobvykle hlučný anebo nárazový chod, silné bručení, trhavý rozběh, nadměrné oteplení některé části, jiskření, brnění od el. proudu) musí elektrické zařízení ihned vypnout, zajistit proti spuštění druhou osobou a závadu ihned oznámit příslušnému vedoucímu.
- 7.2.4. Osoby bez elektrotechnické kvalifikace mohou provádět čištění, mazání, prohlídky jen při vypnutém stavu el. zařízení. Práci nesmí zahájit dříve, než jim bude odborným pracovníkem předáno vypnuté a zajištěné pracoviště, jehož beznapětový stav musí být prokázán tím, že je odborný pracovník přesvědčen dotknutím se vypnutých částí holou rukou. Skončení prací a případné uvedení pracoviště do původního stavu oznámí osoba, která práci prováděla příslušnému odbornému pracovníkovi (jde-li o pracovní skupinu, musí vedoucí této skupiny oznámit všem jejím členům, že el. zařízení bude znovu zapnuto). Od této chvíle se považuje příslušné elektrické zařízení za zařízení pod napětím. Zapnutí tohoto zařízení smí provést jen odborný pracovník.
- 7.2.5. Každá osoba na pracovišti musí vědět, jakým způsobem se vypíná el. zařízení jako celek, umístění hlavních vypínačů, tlačítek TOTAL STOP a hasicích přístrojů. K hašení el. zařízení pod napětím se musí použít hasicí přístroje elektricky nevodivé tj. sněhové a práškové. Nesmí se používat přístroje vodní a pěnové.

8. Požární ochrana

8.1. Základní požadavky

- 8.1.1. Požadavky na zajištění požární ochrany stanovuje zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o PO) a jeho prováděcí předpisy.
- 8.1.2. Každý je povinen počínat si tak, aby nezavdal příčinu ke vzniku požáru, neohrozil život a zdraví osob, zvířata a majetek; při zdolávání požárů, živelních pohrom a jiných mimořádných událostí, je povinen poskytovat přiměřenou osobní pomoc, nevystaví-li tím vážnému nebezpečí nebo ohrožení sebe nebo osoby blízké anebo nebrání-li mu v tom důležitá okolnost a potřebnou věcnou pomoc.

8.2. Povinnosti právnických osob a podnikajících fyzických osob

8.2.1. Právnické osoby a podnikající fyzické osoby jsou povinny:

- a) obstarávat a zabezpečovat v potřebném množství a druzích požární techniku, věcné předměty požární ochrany a požárně bezpečnostní zařízení se zřetelem na požární nebezpečí provozované činnosti a udržovat je v provozuschopném stavu. U vyhrazené požární techniky, věcných prostředků požární ochrany a požárně bezpečnostních zařízení, kromě výrobků stanovených podle zvláštních předpisů, lze instalovat a používat pouze schválené druhy,
- b) vytvářet podmínky pro hašení požárů a pro záchranné práce, zejména udržovat volné příjezdové komunikace a nástupní plochy pro požární techniku, únikové cesty a volný přístup k nouzovým východům, k rozvodným zařízením elektrické energie, k uzávěrům vody, plynu topení a produktovodům, k věcným prostředkům požární ochrany a k ručnímu ovládnutí požárně bezpečnostních zařízení,
- c) dodržovat technické podmínky a návody vztahující se k požární bezpečnosti výrobků nebo činností,
- d) označovat pracoviště a ostatní místa příslušnými bezpečnostními značkami, příkazy, zákazy a pokyny ve vztahu k požární ochraně a to včetně míst, na kterých se nachází věcné prostředky požární ochrany a požárně bezpečnostní zařízení,

- e) pravidelně kontrolovat prostřednictvím odborně způsobilé osoby (§ 11 odst. 1 zákona o PO), technika požární ochrany (§ 11 odst. 2 zákona o PO) nebo preventisty požární ochrany (§ 11 odst. 6 zákona o PO) dodržování předpisů o požární ochraně a neprodleně odstraňovat zjištěné závady,
- f) umožnit orgánu státního požárního dozoru provedení kontroly plnění povinnosti na úseku požární ochrany, poskytovat mu požadované doklady, dokumentaci a informace vztahující se k zabezpečování požární ochrany v souladu s tímto zákonem a ve stanovených lhůtách splnit jim uložená opatření,
- g) poskytovat bezúplatně orgánu státního požárního dozoru výrobky nebo vzorky nezbytné k provedení požárně technické expertízy ke zjištění příčiny vzniku požáru,
- h) bezodkladně oznamovat územně příslušnému operačnímu středisku hasičského záchranného sboru kraje každý požár vzniklý při činnostech, které provozují nebo v prostorách, které vlastní nebo užívají.

8.3. Základní povinnosti fyzických osob

8.3.1. Fyzická osoba je povinna:

- a) počínat si tak, aby nedocházelo ke vzniku požáru, zejména při používání tepelných, elektrických, plynových a jiných spotřebičů a komínů, při skladování a používání hořlavých nebo požárně nebezpečných látek, manipulaci s nimi nebo s otevřeným ohněm či jiným zdrojem zapálení,
- b) zajistit přístup k rozvodným zařízením elektrické energie a k uzavěrům plynu, vody a topení,
- c) plnit příkazy a dodržovat zákazy týkající se požární ochrany na označených místech,
- d) obstarat požárně bezpečnostní zařízení a věcné prostředky požární ochrany v rozsahu stanoveném zákonem,
- e) zajistit přístup k požárně bezpečnostním zařízením a věcným prostředkům požární ochrany za účelem jejich včasného použití a dále udržovat tato zařízení a věcné prostředky v provozuschopném stavu; uvedené povinnosti se vztahují na osoby, které mají uvedená zařízení a věcné prostředky ve vlastnictví či užívání,
- f) vytvářet v prostorách ve svém vlastnictví nebo užívání podmínky pro rychlé zdolávání požáru a pro záchranné práce,
- g) umožnit orgánu státního požárního dozoru provedení potřebných úkonů při zjišťování příčiny vzniku požáru a v odůvodněných případech mu bezúplatně poskytnout výrobky nebo vzorky k provedení požárně technické expertízy ke zjištění příčiny vzniku požáru,
- h) oznamovat bez odkladu územně příslušnému hasičskému záchrannému sboru každý požár vzniklý při činnostech, které vykonávají nebo v prostorách, které vlastní nebo užívají,
- i) dodržovat podmínky nebo návody vztahující se k požární bezpečnosti výrobků nebo činností.

8.3.2. Ten, kdo je povinen vykonávat dohled nad osobami, které nemohou posoudit následky svého jednání, je povinen podle zvláštních zákonů dbát, aby tyto osoby svým jednáním nezpůsobily požár.

8.3.3. Fyzická osoba nesmí:

- a) vědomě bezdůvodně přivolat jednotku požární ochrany nebo zneužít linku tísňového volání,
- b) provádět práce, které mohou vést ke vzniku požáru, pokud nemá odbornou způsobilost požadovanou pro výkon takových prací zvláštními předpisy,

- c) poškozovat, zneužívat nebo jiným způsobem znemožňovat použití hasicích přístrojů nebo jiných věcných prostředků požární ochrany a požárně bezpečnostních zařízení,
- d) omezit nebo znemožnit použití označených nástupních ploch pro požární techniku,
- e) používat barevné označení vozidel, lodí a letadel jednotek požární ochrany,
- f) provádět vypalování porostů.

8.4. Pomoc při zdolávání požárů

8.4.1. Každý je povinen v souvislosti se zdoláváním požáru:

- a) provést nutná opatření pro záchranu ohrožených osob,
- b) uhasit požár, jestliže je to možné, nebo provést nutné opatření k zamezení jeho šíření,
- c) ohlásit neodkladně na určeném místě zjištěný požár nebo zabezpečit jeho ohlášení,
- d) poskytnout osobní pomoc jednotce požární ochrany na výzvu velitele zásahu, velitele jednotky požární ochrany nebo obce.

8.5. Požární bezpečnost při mimořádných činnostech

8.5.1. Mimořádnými činnostmi jsou práce, při kterých se používá zdroj otevřeného ohně nebo jiný zdroj zapálení v blízkosti hořlavých látek na pracovišti nebo práce, při nichž vzniká nebezpečná koncentrace hořlavých plynů, par nebo prachů (od 25 % hodnoty dolní meze výbušnosti). Jsou to práce například svařování, pájení, lepení podlahových krytin aj.

8.5.2. Pro tyto činnosti musí být vyhodnoceny podmínky požární bezpečnosti a písemně zpracovány zvláštní požárně bezpečnostní opatření ve smyslu vyhl. č. 87/2000 Sb., kterou se stanoví podmínky požární bezpečnosti při svařování a nahřívání živců v tavných nádobách.